Jese dygeer zilee garza baina.

1932 onii Fivraali 6 edør

№ 31 (584)

edør byri garna.

Buriaad-Mongoliin

YNEN

BK (b) namiin B-M moziin komiteed ba B-M. rispyybl. tebiin gyicedkeke komiteed bolon yliedber. ebleliin B-M. zøblel gurbanii ɵmeneөs niitelegdene

Bugaar neecedlin yn 5 mөngө.

Zakika yne:

sara byriin 1 tekөrig Gadaada ulasta bol 1 tek. 50 mөngө

AADRIS: Верхнеудинск. Центросоюзная

Naankinii zasagiin gazar zailaва

Şankai, 4(T). „Junaited-Preesiin“ medeecekeni: japoonii ceregyydini Naankiniigi ezelke sanaatai uçaraas zasagiin gazariigi Naankin kotoos Kenaan moziin Lojaan kotodo abaaçaka gebe. Duulbarida Çan-Kai-şii Lojaan mordobo.

Maşiina zebsegiigi cag darui zasaka

Odoo dekezө baigaa bolşoviig josonii 3-dugaar kabariin tarilgada daiçalan beledkeke jabadal bolbol tus tarilgiin kampaaniiin ɵmenө tabig dasan aikabtar jikeken zorilgiigi bytemzeteigeer gyicedkeze, ɵngөreg-çө ziliinkees өşөө jike ilalta dabaka jabadaliigi kangaka bolno. Kenii çigi medeseer, ene kabariin tarilgadaa zebseg tegөldөr garça, sovkoos M.T.S kolkoos ba өmçiin azaltan bygedeere өөsediingөө tesөbyydiigi byrimesen gyicedkekeni tedenii mөnөө өdөriin gol zorilgo mөn bolono.

Ene çukala kampaani kedөө nutaguudta ali zerge jabuulagdaza baina beze yzekejim bol nileed muu jabaza baina gebel zokino. Zarim aimaguudta bolbol kedөө azaliin maşiina zebsegiin too medee byrimesen kuriaagdaza ekilee çigi өdii baisan deerees kedii maşiina zasagdaka ba kediini bөtөn ba kedii dutuu baikani ugta medegdene ygi. Kөrbөө zarim gazaraa maşiina zebsegee zasaza baisan bolbo çigi çanariin talaar ulam sainaar byteekiigi gol çukala bolgono ygi.

Manii respyyblig dotoroo kedөө azali.n maşiina zebsegyydiigi zasaka 42 zasabariin oron kedөlmөrilөkө ba enyynees gadana kabariin tarilga boltolo өşөө 43 zasabariin oron şineer baiguulagdana. Basa kedөө nutaguudta 215 nyydel darakanii gazar (kyyznice) daiguulagdaka baisan aad ede bygede kerzerge kedөlmөrilөzө ba şineer baiguulaka keregyyd ali zerge jabaza baisan tukai Buriaad ulasiin G·T.A.K-aar ugta medene ygi. BK(b) Namiin moziin komiteediin 4-dygeer pleenymiin togtoliin josoor Traagtariin zasabari bol Apreeliin 1·kyrtel ba kөd. azaliin maşiina zebsegiigi maartiin 15 kyrtel byrimesen gyicedkegdeke josotoi. Kedii iime bolbo çigi deereki jabuulga bol baruunii bөөrөnkiin „өөrөө byteke jabadalda“ naidagdaza ton çigi muugaar jabaza baikani zigşyyritei baina.

Bidenii bolşoviig josonii gurbaduгaar kabariin tarilgada beledkeze, ene ulas tөriin çanartai kampaani jabuulka keregte angiin daisad ba tedenii telөөlөgçөd bөөrөnkiiçyyd bol ali bolkoor sagad toromsog yzyylke geze galzuuran zyreçekeni damzag ygi. Bide bol tedenii aaşatai eris temecekiin telөө angiin seremziigi ulam byri kurcadkaka josotoi.

Iime ulas tөriin çanartai çukala kampaaniigi cag deerei kurdabçalagdan gyicedkeke jabacani melekiin alkamaar jabaza baisan tula, ene bөөrөnkii yzeliigi butacokizo, ene өөrөө bytekiigi kylieesen yzeliigi kolodkon zailuulza, maşiina zebseg zasaka kedөlmөriigi josotoi sainaar jabuulka keregtei. Mөnөө yjide maşiina zebsegee zasaza dyyrgegçөd bol koino kozomtogçodto bygsiir egçe, dotoriin araga zyinyydiigi byrimesen aşaglan keregleze, socaliis mөriicөө ba gabşagaiçalgiigi tuiliin yrgeneei delgeryylze ba niitiin kedөlmөriigi sainaar jabuulza, nam ba zasagiin gazariin togtooson bolzortoni bykii maşiina zebsegee kedөlmөrideө orkoor beleken bolgoko aikabtar çukala baina.

Kitad ulasta ezerkegyydiin kycen moncogoirozo baina

Japoonguud Şankai kotodo ameerik, aangliin poliiconortoi tolocoldoво

Şankai. 3 (T). Janvaari sariin 31 nii өdөr japoonii olon tooto aviomaatkanar ba ceregiin sydnoo-ongoconuud Şankaida buuigagdaba. Medeeceberiiin josoor tus aviomaatkanuudani 75 airplaantai ba keden bomboostoi jum gene. Şankai kotiin settelmeen aimagiigi (gadaada ulasiin) jikenkideni japoonguud bulimtaran abça ameerik, Angliçuudiigi ialgaa ygii negzesen mөşkөsөnii eceste japoon ba gadaada ulasiinkinii koorondo keden keden tolocoldoo bolbo.

Ameerigiin medeeliin gazar deere oroson 14 zebsegte japoonguudiigi Ameerigiin ceregyyd bariza kinaltada ababa.

Zarim japoonguud gadaada ulasiin poliiciin zurgaanuudiigi ezeleed, tendeeseni Aangliiin poliico araikiize gargaba. Gadaada ulasiin erketed japoonii jabuulgiigi boliuulza өgөgtii gesen erilte өөsediingөө zasaguudta (elçengyydta) kiibe.

Japoonguud bolbol kitadiigi karasan gazartaa alaza, kiudaza, zodozo zoboozo baina.

Japoonguudiin zigşyyrite jabuulganuud.

Şankai, 4 (T). Sonin biçegyydiin medeegiin josoor: japoonii soldaaduud kitadiin magaziin pyyzenyydigi sandargaza naimaaçadiigiini buudan zodon baina. Şankai kotiin Çapeigi (kitad kazuu) japoonguud agaariin kyçeer bombordirovaalkadani kitadiin „Komerçial-prees“ gedeg jike ordon ynese boltoroo sandargagdaba.

Japoonguudtai өketөrөө temecekвdi geве

Şankai, 4 (T). Kantoonii 19 dygeer ceregiin Şankaida baigaa kubiiin (tasagiin) ştaabaas olondo kandaka biçeg gargagdazai. Tөrө biçeg dotoroo tus cereg bolbol „Çapeide baisan kitad garnizooniigi jamar çigi şaltagaangyi aţaakalsan japoonguudtai өkөtөrөө temecekebdi“ geze medyylbe.

Aangliin ceregiin zeвsegyyd Gongoongoos Şankai teişe jaвuulagdaвa.

Şankai, 4 (T). Aangliin sydnoo-ongoconuud ba istrebiitelkiuduurçanar Gongoongoos Şankai teeze jabuulagdaba. Aangliiin usan dalain ceregiin ongoconuudiin akalagça komindaanta өrii өrgөlzө kinuuliin tasalgan dolor işe ţiişe kinan jabana. Japoonii ceregiin zarim kubini japoonii konceessiigi bekizyylen modo çuluu oboolon tөmөr kaşaa kiize baina. Japoonii usan ceregte kezee çigi belen baikiin zakiralta gargagdaba.

Ameerikiin вykii erketediigi Kitad oronoos zailuulkiin zakiralta gargagdaвa

Vaşangtoon, 4 (T). „Asoşeited Preess“ geze cakilgaan şuudanii medeegiin josoor: Aangli Ameerik kojor negedeze japoonii ceregyydiin Şankaigi ezelsende erilte Japoonii urid kiibe gene. Aazi tebiin usan dotor baigaa bykii Ameerikiin usan dalain ceregyydte kitad oronoos өөsediingөө erketediigi zailuulza abkiin zakiralta ameerikaas jbuulagdaba.

Francuuziin ceregyyd вelen вaina.

Şankai, 4 (T). Sonin biçegyydiin medeegeer: cagta magad ali negen uçaral garça bolko tulani francuuziin bykii zebsegte kyçende kezeede belen baikiin zakiralta øgtөbө. Şankaida baigaa francuuziin ceregyydiin too 1600 kyn, enyyn deere kelөsөlөn abasan 500 orosiin cagaantan nemelceke baina.

Orosiin cagaantanaas otriaad emkidkeke geве.

Şankai, 4 (T). Juu bolkiigini kylieen beledkeke zuuraa francuuziin zygees 250 kynii otriaad orosiin cagaantanas byridken emkidkekiigi generaal Gleebovto duridkal oruulagdaba.

Van-Zin-vei azalçadiin gaikaliigi samaaruulna.

Şankai, 4 (T). Naankinii zasagiin dyyrgeltiin zөblөliin tyryy Van-Zinvei gegçe diklaraaca biçeg gargaza japoonguudiin Şankaida jabuulza baigaa zigşyyrite keregiigi maşa gaikaka zuura kitadiin ceregyyd bolbol urida josoor japoontei esөrgyycen bejee kamagaalna gene medyylbe. Kerbejee odoonii baidaliigi japoonguudiin zygees eceslen zogsoogoo ygii jum bolni kitadiin zasag bolbol gancakan өөriingөө kyçende tyşene bişe, mөn gadaadiin diplomatiin kyçiigi kereglezө kitad-japoonii arcaldaagi zigderyylne. Van-Zin-vein enyyniigi gargasan uçar bolbol japoonii zigşyyrite jabuulgiigi gaikan baisan azalçadiin sanaliigi samaaruulka gesen kereg geze zarim soninuud medeecene.

Şurgasan angiin daisadiigi вutacokin namnaza „Erdem“ arteeliigi azakuin ва emkidkeliin talaar вekizyylke çukala.

„Ynen“ soninii brigaadiin „Erdem“ arteeliigi şalgasanii byridkel

Selengiin aimagiin Tamçiin somonii kedөө azaliin „Erdem“ geze arteel bolbol, aimagiin tөb gazaraas nege kilometrtiin tukai gazaraa suudaltai bolboçigi aimagiin komiteed ba nөn tyryynee aimagiin kolkoosuudiin kolboonii zygees jamar kөtөlbөri udaridalga øgtezө baisaniini todorkoi bol, tus arteeliin byke kedөlmөri zigşyyritei buzagaigaar jabuulagdaza, byke olzo ba maliin olziigi kyynii doogoor kubaaza baisan ba ezegyi jabadal, malaa kiudasan geke zergiin niudargaçuudiin şurgan orood, dotoroosni korlon butargaka ba byke kolkoos baiguulaltiin keregiigi tasalduulan korlokiigi sedeze baisani enyygeer gereçelegdene.

Tus arteel bolbol, ɵngөrsөn Nojaabri sarada kabaata egyydtee makanii kubi bolgon 6 sara urida 230 tologoi mal kubaaza egesen baina (110 tologoi yker, 120 tologoi koni jamaan), amin byride өdөr nizeediin 200 graam maka egөdeg baiba. Ene makanii kubi bolgon kubaaza egesөn maluudiin uçarni bol, aimag in makanii kolboonoos maliin feerme cogcosluulkiin tula egtesөn baina.

Ene josoor tus arteel bolbol, өөsediingөө yndesen kerөngө bolkomaluudiigi ideze duusaka niudargani bodolgoor kubaaza baisani ilerkei kereg mөn.

Mөn iime niudarganii teçşedkel bol, kolkoosiin geşyydte tedeenii kiisen byteesen azaliin jamarçigi byridkel ygiigeer avaansa egesөn ba enyynçelen azal kedөlmөriin byridkeliin jabuulga ton muu, ene kedөlmөriigi ganca—la nariaadçig jabuuldag baiba. Jөrө kolkoosiin geşyydiin kiisen byteeciin too ba çanariin tabiigi temdeglesen juuma ygi zөbken ıdikeliin toogi tabidag baisan tula bydikeliin kedөlmөri muu baikani zailaşa ygi bolno. Arteeliin geşyydte tedeenii azaliin debter avgysta saraas ekilen egtesөn baigaad, geşyydiin kiisen kedөlmөriigi negeçigi geşyyniii azaliin debter deere temdeglesen ygii baina.

Ene arteelda keden olon angiin daisad ye byteke etegeedyyd şurgaad baisaniini dooro temdeglebel:

1.Bazariin—Aimagiin kolkoosuudiin kolboonii tyryylegçiin orologço (uridiin nojon, niudargan, 3 amin kyyn.)

2) Cedenii Zadamba—anguuçan (uridiin atamaan, çanga çadaltai).

3) Tөdөbdorziin Badma—(uridiin nojon, niudargan g. m.)

Ene durisagdasan 3 niuurnuud bolbol, tus arteelees ideke kool kynece belen mөngөөr abça baidag baina. Jөrө edener bolbol enyyniigi abka jamarçigi erke ygi ba mөn edeneriin azal kiize çadaka azaliin kyçetei bylener-çigi kedөlmөride jabadag ygii, eldeb kuurmag mekeer kool abça ideze balsan baina.

Ede alban kaagçad gancakan arteelda şurgaad suuza baisan bişe, karin tus arteeliin koşçol kөrөngө mal aduusiigi koroto sedkeleer koroon kiudaka jabadalda tuslamza yzyylze baisan baina. Tus arteeliin 230 tologoi maliigi kiudasan jabadal bolbol, Bazariin, Balçanii ba bişe niuurnuudiin kөtөlbөriөөr kiudagdasan baizai.

„Erdem“ arteeliin malaa koroozo baisanilgi „Ulaan Selenge“ medeze өөriingөө kiudasanda ɵngөrsөn Dikaabriin 10 өdөr tolilson bolboçigi enyyniigi tus arteeliin pravleeni ba bişe idebkitenii zygees tus niudargaçuudiin kubaari tukai jamarçigi kemzee abtaa ygii kocorson baina.

Bazariin ba bişe alba kaaçadta, kolkoosiin kedөlmөriçediin kubiaas ilyy kubitaigaar ideke mal өgөseni (Bazariin bol, 3 tologoi yker idekiin tula abasan baina).

Tus arteelde koşçol zөөriin byridkel ba azaliin emkidkelge jabuulagdaa ygii kocorozo baisani bol, imagta ezegyiger kandalgiin oroilon baisani gerçe bolno.

Moris ba yker malaa sainaar karaza baika tuskai niuur tomilogdoo ygii, karin eelzeeger karaad ongerçө baisan baina.

Tus arteel bol, cokigdoson ba cokigdoko tariaandaa Aagta biçesen baiba ygii. Syyliin yjede tariaani ilerkeilebel, jikeer geegdeze korosoniini ilerkeilebel, ɵngөrsөn zilde 200 ga. tariaa tarisan baigaad, odoo arai geze 100 ceentner tariaatai baina eneni, tarilgiingaa yrisendeçigi kyrke ygi bololtoi.

Sajaşag arteeliin geşyvn Balçanii geçiinkees 3 tyyşi maka (Ykeriin) oldozoi, ene bolbol byke ceeriin byridkeliin kocorozo baisanaas niudargaçuudiin koroto sedelge ileren garça baisan azai.

Aimagiin kolkoosuudiin kolboon ba Tamçiin somonii namiin yyr bolon somonii zөblөlyyd ene „Erdem“ arteeliin buzagai keregiigi medeze baibaçigi kemzee abasan ygii baina. Iime tula Selengiin aimagiin emkinyyd „Erdem“ arteel teişe nydee kurcaar karaza, syidken korlogçodto katuu kemzee abke keregtei bolzoi.

Bideneriin duradkaka zyilyyd:

1. Malaa koroto sedkeleer kiudasan ba kolkoosiigi syidken korloko kedөlmөriin tula „Erdem“ arteeliin pravleeniiin geşyydiigi syydte egөke. Mөn Bazariin ba bişe koroto niudargaçuudiin kereggiigi syydte egçө. „Erdem“ arteeliin şadaraa şyyke tasalka kuraliigi olon kolkoosiin geşyydiin kandalgataigaar kiike çukala.

2. „Erdem“ arteelda şurgasan niudargan ba bişe angiin daisadiigi ceberlekiin tula ceberlelgiin kural tatza tede angiin daisadiigi ceberleke.

3. Aimagiin kolkoosuudiin kolboon, namiin yyr, somonii zөblөlyydiigi tus keregte ooin tede kyrtel jamargyi kemzee abaa ygi baisan tula tuskai kariuucalgada kabaaduulka.

4. „Erdem“ arteeliin azaliin emkidkelgiigi zөbөөr emkidkeke ba geşyydiin dunda niitiin kedөlmөriigi jabuulza tus arteeliin jөrөnkii baidaliigi saizaruulka tukai azaliin kolkoosuudiin kolboon ba gazariin tasag bolon aimagiin zygees kedөlmөrecdoos tuskai nege kyyniigi ene arteelda kanduulka.

5. „Erdem“ arteeliigi angiin daisanuudiin garaas tasalan abça, socaliis josonii kolkoos bolgokiin telөө Selengiin aimag temecekө josotoi bolzoi.

„B-M. Ynen“ ba „Ulaan Selenge“ geze soninuudiin brigaadanuud: **A, Pobedonooscov, Garmiin, Dorziin, Ajuuşiin ва Nimвuuglin.**

Usan zam.

Jireke zunii çirelgiin jaвadalda daiçalakii josoor вeledkeke

Өngөrsөn ziliin buzagai oportunisma yzeliigi, odoo zilde dabtal ygii butacokiko ene ziliin çirelgiin jabadalda daiçalakii beledkeleer dabkin oroko josotoi.

Өngөrөgçө 1931 ondo usaı. zamiin teeke nebterke gazariin Selengiin tasag bolbol, teeke nebteryylke tөsөbөө zarim salabarinuudani gyiçedkee-edii өbөl bolgosoniini barimtanuudiigi ilerkeilebel, nege parokood ankan Selenge өөdө өgsөkedөө 2 tonn açaatai jabaka josotoi baisan aad, jөrdөө 1,4 tonn açaatai өgsөsөn baina. Mөn 1931 ondo Selenge mөrөnөөr jabagça parokooduud bykө çerelgetei jabaka kemzeete çagiingaa 67,6% aşaglasan ba 18% tukai kedmөri ygi baiza өngөrgөseni bolbol, imagta kedөlmөriөө muugaar emkidkesenees bolko azai.

Ene kedөlmөri ygii baidag jabadaliigi erkebişe usadkagdaka josotoi baisan baina. jirekө çirelgiin jabadaliin yjide parokooduudiin jabaka cagiigi 86% kyrtel bişe bolgozo bolko tula, enyyniigi zişeelebel:

„Mongol“ geze parokoodiin jabaka cagiigi 81% tukailaad, caadtaiki 19% azal ygii baika bolboçigi, tyynii 13,75% ed baraa teeke ba buulgaka zergede baika baina. Mөn egsөkө ba oruudaka jabadaldaa 24 cag geegdeke ba zamdaa 4 udaa zogsozo juuma teeke ba buulgaka baiina, mөn bejedee teeke açaani daunda zişeegeer 360 tonn bolko josotoi gesen baina.

Ene bolbol, zigşyyritei tөsөblel usan zamiin teeke nebterke gazariin çirelgiin kurdabçalaliigi kangaza çadaka ygii baikiini gerçelebel, ilangajaa „Mongol“ geze parokood bolbol, ton bada zişeegeer 360 tonn açaataigaar kojor teişee 16 cag dotor jabaza kerkibeçigi çadaka çadaltai baika tula, tus parokoodiin azal ygii baika cagani 4,5% korogdoko josotoi bolno.

Enyygeer bolbol, BK(b) N-iin tөb komiteediin usan zamiin teeke nebterke gazariin kedөlmөriigi saizaruulka tukai togtooliigi şuud gyicedkekeni damzag ygi bolko baina.

Tiin ene metiin bөөrөnkiigөөr kandaza parokooduudiin kyçiigi gyiced aşaglaza çadaka ygii, dutuugaar tөsөblөzө baisan jabadaliigi yndeseerni usadkaza, jirke 1932 onii usan zamiin çirelgiin jabadaliin ekilke cag kyrtel negeçigi parokood, negeçigi baarza dutuu zasagdasan baika ygii, byrin zasabarilza dyyrgeetii jabakada belen bolgood baika jabadalda daiçalakii josoor beledkeze, teeke nebteryylke tөsөbiigi 100% ba ilyybçelen gyicedkeklin telөө kamag kyçee elsyylke josotoi.

Mөn parokoodiin togtodog gazaruud (priistani) ba Byydkenyydiin zasabariigi oiriin cagaa dyyrgeze, tendeki kedөlmөriçediigi uridiin mete dutuu bişeer elsyylen, tus gazaruudta keregsegdeke çukala zyilyydiigi ertees beledken gyicedkeke josotoi.

Zygeer usan zamiin teeke nebterke gazariin kedөlmөriigi şinedkeke tukai nam ba zasagiin togtooluudiigi bodoto kereg deere bejelyylen gyicedkekiin tula tus gazariin nam komsomooliin ba yiledberiçenii ebleiyydiin bolon byke idebketenii kamag byke yyskel kiçeelee zangidan gargaza, dabkin oroko josotoi.

N. C.

[illegible]

275-(ᠡᠴᠡ) ᠳᠡᠭᠡᠭᠰᠢ	75	180
225—275	70	110
175—225	40	70
125—175	25	45
75—125	15	25
40-(ᠡᠴᠡ) 75	8	12

12 .

24-25

Nøkør aa! B. M. Yneniigi zaki!

BK (b) Namiin Bur. Mong. mozlin Komiteed, BMASSR-
Təsiin gyicedkeke komiteed, Yiledвeriçenii esleiyydi
B. M. moziin zəələl gurвanii zygees gargagdadag

Ødərвyriiin sonin

B. M. Yneniigi

ZAKIKA YNE:
a) Kødməriçən, kolkoosiin ba yiledвeriçenii esleliin gesyydte sariin 1 tøk.
в) alвan gazaruudta sariin . . . 1 t. 30 m.
c) kiliin caana sariin . . . 1 t. 50 m.

Karijaata nutagiin pooştiin kontoor ba aagentanuudaar dam-zuulza zakika keregtei.
Ceke zakiвal: Veerkneydinske, gazeediin вıyroo geze aadri-saar zakika josotoi.

B. M. Yneniigi saraas dooşo вolzoroor zakiza вolko ygil.
Sonini koroonii aadris: Veerkneydinske, Ceentresojuuzлa gudaamzlin 26 dugaar, B. M. Yneни koroo.
Телефон № 323.